

POSTANOWIENIE

Dnia 18 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bosek

w sprawie z wniosku K. M.

z udziałem T. Z., J. C., M. C., E. J., W. W., A. R., B. R., A. z siedzibą w T. (Kanada),

o wpis w dziale IV księgi wieczystej (wykreślenie hipotek),

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 18 czerwca 2024 r.,

na skutek skargi K. M. i M. M. na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Najwyższym w sprawie o sygn. akt I CSK 1613/23,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

W dniu 21 maja 2024 r. K. M. i M. M. wniesli do Sądu Najwyższego, w imieniu własnym pismo zatytułowane „skarga na przewlekłość postępowania”.

W uzasadnieniu zwrócili się do Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z „prośbą o pomoc w załatwieniu bardzo ważnej (...) sprawy”. Przedstawili dotychczasowy przebieg postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawie I CSK 1613/23 od momentu wniesienia skargi kasacyjnej. Skarżący podnieśli, że w toku postępowania kasacyjnego składali wnioski o przyspieszenie rozpoznania sprawy. Wskazali, że zarządzeniem z 4 października

2023 r. Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Cywilnej stwierdzono brak podstaw do rozpoznania sprawy poza kolejnością wpływu.

Pełnomocnik skarżących w dniu 16 kwietnia 2024 r. złożył ponowny wniosek o wyznaczenie terminu posiedzenia, na który skarżący do dnia złożenia skargi na przewlekłość nie otrzymali odpowiedzi. W związku z tym skarżący zwrócili się do Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z prośbą „o zobowiązanie (...) sędziów Sądu Najwyższego do udzielenia odpowiedzi na otrzymane wnioski i określenia przypuszczalnych terminów ich rozpoznania”. W ocenie skarżących „nie udzielenie informacji o przypuszczalnym terminie rozpoznania wniosku pozostawia zainteresowanych w niepewności i zakłopotaniu o dalsze losy złożonego wniosku” (pisownia oryginalna).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga podlega odrzuceniu.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1725, dalej: „ustawa o skardze na przewlekłość”), jeżeli skarga dotyczy przewlekłości postępowania przed sądem apelacyjnym lub Sądem Najwyższym – właściwy do jej rozpoznania jest Sąd Najwyższy.

Zgodnie z art. 87¹ § 1 k.p.c. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym zastępstwo strony przez adwokata lub radcę prawnego jest obowiązkowe (por. uchwała siedmiu sędziów Sądu Najwyższego – zasada prawna z 16 listopada 2004 r., III SPP 42/04; postanowienia Sądu Najwyższego: z 24 lutego 2005 r., III SPP 38/05; z 18 października 2018 r., I NSP 75/18; z 16 marca 2021, I NSP 4/21).

Ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (tekst jedn. Dz.U. 2023 r., poz. 614), dodano do art. 6 ustawy o skardze na przewlekłość ust. 4 w brzmieniu: „W prowadzonym przed Sądem Najwyższym postępowaniu ze skargi dotyczącej

przewlekłości postępowania przed sądem apelacyjnym zastępstwo strony przez adwokata lub radcę prawnego nie jest wymagane”. Jak wynika z uzasadnienia celem nowelizacji jest potrzeba zapewnienia stronom pełniejszego prawa do rozpoznania sprawy bez zbędnej zwłoki. W ocenie ustawodawcy skoro w postępowaniu przed sądem apelacyjnym nie obowiązuje przymus adwokacko-radcowski, a okoliczności powoływane w skardze na przewlekłość dotyczą w zasadzie wyłącznie okoliczności faktycznych i nie wymagają pogłębionej argumentacji prawnej, to nie ma potrzeby ograniczania zdolności postulacyjnej stron w takim postępowaniu.

Z brzmienia przepisu oraz jego uzasadnienia wynika, że *de lege lata* skargę na przewlekłość postępowania przed sądem apelacyjnym strona może wnieść osobiście. Natomiast w przypadku skargi na przewlekłość postępowania przed Sądem Najwyższym zdolność strony do podejmowania przez nią osobiście czynności procesowych jest nadal wyłączona (art. 87¹ § 1 k.p.c. w związku z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość). Przepisu art. 87¹ § 1 k.p.c. nie stosuje się tylko w postępowaniu o zwolnienie od kosztów sądowych oraz o ustanowienie adwokata, radcy prawnego lub rzecznika patentowego oraz gdy stroną, jej organem, jej przedstawicielem ustawowym lub pełnomocnikiem jest sędzia, prokurator, notariusz albo profesor lub doktor habilitowany nauk prawnych, a także gdy stroną, jej organem lub jej przedstawicielem ustawowym jest adwokat, radca prawny lub radca Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, a w sprawach własności intelektualnej rzecznik patentowy (art. 87¹ § 2 k.p.c.).

Skarżący K. M. i M. M. wnieśli osobiście skargę na przewlekłość postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawie I CSK 1613/23. Z uwagi na treść art. 87¹ § 1 k.p.c. oraz brak podstaw do zastosowania art. 87¹ § 2 k.p.c., stanowi to brak nieusuwalny skutkujący obowiązkiem odrzucenia pisma bez wzywania do uzupełnienia braku na podstawie stosowanych odpowiednio przepisów o postępowaniu zażaleniowym przed Sądem Najwyższym (art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z art. 398⁶ § 3 k.p.c. w związku z art. 87¹ § 1 k.p.c.).

Sąd Najwyższy zobowiązany jest do odrzucenia skargi także z innych powodów. Przedmiotowa skarga wykazuje braki konstrukcyjne. Zgodnie z art. 6

ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość skarga powinna zawierać: 1) żądanie stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie, której skarga dotyczy oraz 2) przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie. Skargę niespełniającą tych wymagań sąd właściwy do jej rozpoznania odrzuca bez wzywania do uzupełnienia braków (art. 9 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość).

Skarżący K. M. i M. M. wskazali wprowadzić sygnaturę postępowania, które w ich ocenie trwa zbyt długo, ale nie przytoczyli okoliczności uzasadniających żądanie. Za takie uzasadnienie nie może zostać uznane samo stwierdzenie, że „nie udzielenie informacji o przypuszczalnym terminie rozpoznania wniosku pozostawia zainteresowanych w niepewności i zakłopotaniu o dalsze losy złożonego wniosku”. Tym samym w ich skardze brak jest „okoliczności uzasadniających żądanie” w rozumieniu art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o skardze na przewlekłość.

Na marginesie jedynie należy zauważyć, że skarga kasacyjna wpłynęła do Sądu Najwyższego – Izby Cywilnej w dniu 25 kwietnia 2023 r., po uzupełnieniu przez pełnomocnika skarżących braków formalnych, a więc postępowanie kasacyjne do dnia wniesienia skargi na przewlekłość trwało rok. W tym czasie zawiadomiono strony o składzie rozpoznającym sprawę (k. 16-17v) oraz zarządzeniem z dnia 25 maja 2023 r. Sąd Najwyższy zwrócił akta sprawy Sądowi Okręgowemu w Warszawie celem rozważenia sprostowania postanowienia z dnia 28 lipca 2022 r. i prawidłowości doręczeń wskazanym uczestnikom postępowania (k. 24). Akta sprawy zostały zwrócone do Sądu Najwyższego w dniu 24 sierpnia 2023 r. (k. 32). Pismem z dnia 7 czerwca 2024 r. poinformowano pełnomocnika skarżących, że skierowanie sprawy I CSK 1613/24 na posiedzenie z uwzględnieniem kolejności wpływu spraw jest planowane na sierpień 2024 r. lub lipiec 2024 r. (k. 47).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji postanowienia.

[SOP]

[a!]

